

La mostra aplega 250 obres, moltes de les quals s'exposen per primera vegada, juntament amb documentació inèdita, i en paral·lel, Yvonne Rainer oferirà una conferència-performance

El MACBA presenta la primera gran retrospectiva de Rosemarie Castoro

---

Títol: *Rosemarie Castoro. Enfocar a l'infinit* **Inauguració:** dijous 9 de novembre de 2017, a les 19.30 h
Dates: del 10 de novembre de 2017 al 15 d'abril de 2018 **Organització i producció:** MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona **Comissària:** Tanya Barson

---

Rosemarie Castoro (Nova York, 1939-2015) va ser una artista fonamental, en contínua experimentació. Castoro va desenvolupar el seu treball en el context minimalista, postminimalista i conceptual als Estats Units i va formar part del cercle de l'avantguarda novaïorquesa dels anys seixanta i setanta al costat de Carl Andre, Donald Judd, Yvonne Rainer, Robert Morris, Sol LeWitt i Agnes Martin, entre d'altres. Amb el títol *Enfocar a l'infinit*, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona presenta la primera gran retrospectiva institucional de l'artista a nivell mundial, comissariada per la conservadora en cap del MACBA, Tanya Barson. L'exposició mostra l'excel·lent aportació de Castoro a través de la pintura, el llenguatge i la performance, i posa de manifest com algunes figures clau del minimalisme, sobretot les dones artistes, no han rebut l'atenció que mereixen. En paraules de Lucy Lippard, que va incloure obres de Castoro a les mostres *557,087* a Seattle Art Museum (1969) i *955,000* a la Vancouver Art Gallery (1970), l'artista «va subvertir el minimalisme en el seu propi terreny».

Rosemarie Castoro. Enfocar a l'infinit aplega prop de 230 obres, la majoria provinents de Nova York (de les galeries Broadway 1602, Hal Bromm Gallery, MoMA, i prestadors particulars), al costat d'una abundant documentació inèdita, com els seus diaris personals, mai exposats fins ara. Aquesta «pintoraescultora» —tal com s'autodenominava Castoro— va iniciar la seva trajectòria en el camp de les arts gràfiques, tot i que de seguida es va interessar per la dansa, que va influir decisivament en la seva concepció de l'espai. Després es va decantar per la pintura i més endavant per l'escultura. També va participar activament en l'Art Workers' Coalition i es va relacionar amb el feminisme, encara que va rebutjar d'involucrar-s'hi a fons perquè el considerava restrictiu i una forma de «segregació». La mostra, centrada en el període que va de 1964 a 1979, inclou pintura abstracta, art conceptual, accions performatives, poesia, escultura, instal·lacions i *land art*, i evidencia la diversitat de la seva pràctica artística.

Rosemarie Castoro

Nascuda a Brooklyn en el si d'una família italoamericana, Castoro va viure i va treballar a Nova York tota la vida. A finals dels cinquanta, va començar a estudiar art al Pratt Institute i va ingressar al New Dance Group, on es va formar com a ballarina i coreògrafa. Posteriorment, va participar en alguns espectacles de dansa d'Yvonne Rainer. Quan encara estudiava, va conèixer el director de cinema experimental Hollis Frampton i l'artista Carl Andre, amb qui es va casar el 1963 (es van separar el 1969). Castoro va començar la seva carrera com a dissenyadora gràfica, d'aquí la importància del dibuix en la seva obra. Un cop graduada al Pratt Institute, i donada la manca d'oportunitats en el camp de la coreografia, la pintura li va obrir un nou horitzó per desenvolupar les seves idees com a artista independent.

Rosemarie Castoro, *Aluminium Roll*, 1969

Cortesia The Estate of Rosemarie Castoro i BROADWAY 1602. Harlem, Nova York

Primeres pintures: «Y» i «barres»

Les seves primeres obres de maduresa, de 1964-1965, són pintures executades sobre teles quadrades, al principi mosaics pictòrics construïts amb la forma «Y» i més endavant amb les formes geomètriques «Y» disposades sobre un fons monocolor: la composició mínima amb el potencial d'infinites repeticions (la primera manifestació del tema de l'infinít en l'obra de Castoro). Fa servir colors intensos disposats en contrastos cromàtics i té una gran precisió en el dibuix amb llapis. Aquesta unitat bàsica «Y» demostra que la seva experiència del món era la d'una ballarina. Títols com *White Blue Feet*, *Banded Feet*, *Feet of Y* evidencien que aquesta analogia antropomòrfica s'origina en la dansa. A mesura que la pintura de Castoro anava evolucionant, l'artista va fracturar la forma «Y» en ratlles amples o barres, un motiu que es distribuïa per tota la tela: ja fos en composicions aleatòries d'aparença caòtica, en petits grups superposats o bé seguint unes determinades pautes gràfiques.

Des de 1966, Castoro va començar a emfatitzar en la seva pintura les formes geomètriques irregulars, aparentment aleatòries, creades a partir de superposicions o «interferències» d'una «barra» sobre una altra. Dues sèries de finals dels seixanta indiquen l'ús creixent dels sistemes per part de Castoro i el seu desplaçament cap a l'art conceptual. Pròximes a les abstraccions monocromes, les pintures anomenades *Inventory* fan servir línies diagonals per enregistrar mesuraments de l'espai. Des de 1968, i malgrat que encara pintava, es va aventurar a sortir de l'estudi, «va desplaçar sostres», «va esquerdar habitacions» i va crear peces conceptuais en forma de textos. Durant aquest període va refermar la seva inclinació cap al concepte d'«intermèdia», per exemple amb la instal·lació de diapositives i àudio del poema concret *A Day in the Life of a Conscientious Objector* (1968-1969) o una sèrie d'obres cronometrades, *Stopwatch*, que palesen una atenció obsessiva pel temps. Entre 1969 i 1970, va participar en tres exposicions comissariades per Lucy Lippard i en una sèrie d'accions al carrer titulades *Street Works*. Algunes d'aquestes accions van consistir a lligar un pot de pintura a la seva bicicleta i circular pels carrers deixant-hi un rastre de pintura, marcar el contorn d'una illa de cases amb cinta adhesiva o desplegar un gran rotllo d'alumini al Soho per a una performance que va titular *Gates of Troy*.

Un cop abandonat el color, inclou un nou element espacial en el seu treball. Castoro escriu al seu diari: «¿Tots els meus problemes giren entorn de l'espai? Fa temps, el temps era el meu problema. Ara, l'espai. Vull esculpir l'espai. Estic esculpint l'espai.»

El 1970, Castoro va començar a desenvolupar panells recolzats a terra que ocupaven l'espai de l'espectador. Les superfícies eren de guix aplicat amb escombra, i després les cobria ombrejant-les amb grafit, de manera que les obres combinen pintura, escultura i dibuix. Aquests panells van anar adquirint una escala i un caràcter gairebé arquitectònics que acostaven l'obra de Castoro a l'escultura minimalista. A mitjans dels anys setanta, l'artista va començar a produir obres de *land art* i escultures públiques de grans dimensions que aborden la percepció a través de la perspectiva, un exemple més del tema de l'infinít en la seva producció. A finals de la dècada va iniciar una sèrie d'escultures anomenada *Flashers*, peces totèmiques d'acer o formigó que comportaven una exposició corporal.

Els diaris (1969-1978)

El nucli comú que articula tots els treballs de l'artista seria la hiperconsciència de si mateixa, sostinguda pel costum de portar un diari en el qual va escriure gairebé cada dia. Exposats en gran part per primera vegada al MACBA, revelen la reciprocitat existent entre les seves investigacions personals i les artístiques. Castoro hi deixava constància de la seva vida quotidiana al costat de qüestions existencials, poesia concreta, dibuixos

consistents en gràfics, diagrames, instruccions, llistes... A més, contenen polaroids programades en què es fotografiava amb la seva obra. Als diaris s'hi barregen elements ordinaris i poètics, l'estadística i l'irracional.

L'estudi

Rosemarie Castoro va viure i treballar més de cinquanta anys en un *loft* del Soho on també va residir Carl Andre, el seu marit fins que es van separar el 1969. Aquest estudi, evocat a l'última sala de l'exposició, va ser el seu escenari, una extensió del seu cos, el seu refugi i, en definitiva, un protagonista del seu art. De fet, l'escultura de Castoro revela l'espai de l'estudi on vivia, ja que s'adaptava a ell.

DESCÀRREGA D'IMATGES - FOTOS aquí www.macba.cat/press/castoro9829

ACTIVITATS RELACIONADES

Visites comentades

Incloues en el preu de l'entrada. Consulteu horaris i idiomes a www.macba.cat.

Parlem de...

Rosemarie Castoro. A càrrec de Tanya Barson i Mariana Cánepa. Dissabtes 11 de novembre i 9 de desembre, 18.30 h. Sales del museu. 5 €. Venda d'entrades a www.macba.cat

Conferència-performance

Yvonne Rainer: The Concept of Dust. A càrrec d'Yvonne Rainer. Dimarts 19 de desembre, 19 h. Auditori Meier. 5 €. Entrada combinada conferència i dansa: 17 €. Venda d'entrades a www.macba.cat.

Dansa

The Concept of Dust: Continuous Project – Altered Annually (2014)

Coreografia i interpretació: Yvonne Rainer *et al.* Dimecres 20 de desembre, 20 h. Teatre CCCB. 15 €. Entrada combinada conferència i dansa: 17 €. Venda d'entrades a www.macba.cat.

PUBLICACIÓ

Rosemarie Castoro. Enfocar al infinit. Amb assajos de Tanya Barson, Anna Lovatt, Melissa Feldman i Lucy Lippard, i una àmplia selecció d'obres i documentació de l'artista. Aproximadament 179 imatges. Barcelona: MACBA, 2017. 164 p. Edicions en castellà i anglès.

■ ENTRADA VÀLIDA DURANT UN MES

■ ■ MÉS INFORMACIÓ A www.macba.cat i @MACBA_Barcelona

Segueix-nos a: #RosemarieCastoro

■ **MACBA:** Plaça dels Àngels, 1, 08001 Barcelona, www.macba.cat

■ **HORARIS:** dilluns, dimecres, dijous i divendres d'11 a 19.30 h; dissabtes de 10 a 20 h; diumenges i festius de 10 a 15 h; dimarts no festius, tancat.

Premsa MACBA 934 813 356 / 934 813 354 press@macba.cat